

Motion till riksdagen 2021/22:791

av **Kerstin Lundgren (C)**

Stärk det kustnära fisket – begränsa trålning och inför licensjakt på skarv och säl

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av licensjakt på skarv och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om initiativ för samarbete i Östersjöregionen för effektiv skarvbekämpning för att stärka det kustnära fisket och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kravet på att införliva sälen i förvaltningsplan och medge licensjakt på även knobbsäl och vikare för att stärka det kustnära fisket och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att begränsa industriell trålning i Östersjön för att stärka det kustnära fisket och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Europa finns över 3 miljoner mellanskarvar och av dem ca 250 000 i Sverige. Ökningstakten och utbredningen i Sverige är mycket omfattande. Den stora ökningen av fågeln skarv har lett till omfattande klagomål om att skarvarna påverkar fiskbestånden negativt och att det skapar olägenheter för friluftslivet och förstör skog och natur på de öar och kustområden där fåglarna häckar. Skarvens utbredning begränsar sig heller inte enbart till kustzonen, utan den förekommer även i sjöar och vattendrag i inlandet. I stora delar av den svenska skärgården är skarven numera en av de vanligaste fågelarterna.

Länsstyrelsen i Stockholms län har uppskattat att cirka 27 000–30 000 skarvar uppehöll sig i Stockholms skärgård 2020. Bedömningen är att det fanns knappt 7 000 häckande par (bon) i Stockholms skärgård 2019. 2017 uppgavs 15 kända skarvkolonier och 5 789 bon (häckande par) i skärgården.

1 765 bon räknades i Furusundsleden och länsstyrelsen beräknade då att där fanns cirka 8 000–9 000 skarvar. Till detta kommer de bedömningar som gjorts av förekomst på skär i Mälaren som också ökar kraftigt. Uppgifter om skarvförekomst finns nu i hela Mälaren.

Det saknas idag en årlig heltäckande inventering av bon i skarvkolonier i Sverige. Nya eller återigen snabbt ökande äldre kolonier dyker årligen upp som överraskningar t ex nu senast i Kalmar, Gävleborg, Västernorrlands län och i Stockholms län i Mälaren. Danmark har en föredömlig sådan rikstäckande inventering – ett gott underlag för olika bekämpningsåtgärder. Det borde vara länsstyrelsernas ansvar att organisera detta. Detta kan också vara en god grund för att utforma en förvaltningsplan.

Mot bakgrund av den stora utbredningen av skarv har till exempel Länsstyrelsen i Stockholms län beslutat att meddela berörda fastighetsägare, jakträttsinnehavare och deras jaktgäster tillstånd till skydds jakt efter skarv i Stockholms skärgård. Motivet för beslutet är den stora förekomsten av skarv, att andra åtgärder inte hjälpt och att detta på intet sätt hotar skarvens bevarandestatus.

Trots dessa tillstånd att bedriva skydds jakt i de berörda områdena kommer det ständigt rapporter från yrkesfiskare och närboende om problemen med skarvens ökning och utbredning. Idag är det inte bara i Stockholms skärgård och Mälaren som problemen finns utan allt fler invånare längs Östersjökusten upplever att deras närmiljöer och fritidsmiljöer förfulas och blir otillgängliga genom skarvens utbredning.

Det kustnära och småskaliga fisket är till stor del beroende av skärgården och det fiskbestånd som förekommer där. Det lokala fisket är en viktig del i kustsamhällets näring.

Dessa grunda skärgårdsområden är också mycket viktiga förnyingsområden. Många kommuner längs Östersjön bedriver och stöder projekt både i kustbäckarna och i skärgårdsområdet för att anordna nya och förbättra befintliga reproduktionsområden för framför allt gädda men också för andra fiskarter.

Med tanke på skarvens stora utbredning vore det fördelaktigt med internationellt samarbete runt hela Östersjön för en mer effektiv skarvbekämpning. Speciellt för den danska fisketurismen, finansierad med stora belopp från EU, är inte det svenska agerandet rimligt. Svenska och finska skarvar förstör vintertid möjligheterna till fiske i Danmark men även i närliggande länder. Här finns utrymme för initiativ i den nordisk-baltiska miljön.

I syfte att komma till rätta med problematiken med den allt mer utbredda förekomsten av fågeln skarv samt i syfte att återvinna förtroende för jaktlagstiftning bör möjligheten att utnyttja undantag från fågeldirektivet tas till vara. Licensjakt på skarv bör medges.

Utöver skarv så utgör tillväxten av säl i Östersjön ett hot mot det kustnära fisket i Östersjön. Från att ha varit allvarligt hotat har tack vare en rad insatser sälbeståndet växt kraftigt. Nu behöver förvaltningen av sälen tas om hand för att säkra en långsiktig hållbar status för sälen i Östersjön. En del av det som då krävs är också att öppna för licensjakt. Beslutet att tillåta licensjakt för gråsäl måste följas av motsvarande beslut för knobbsäl och vikare. Detta som ett viktigt stöd för det kustnära fisket.

Härutöver är det av stor betydelse för det kustnära fiskets överlevnad att den idag pågående verksamheten med industriell trålning i Östersjön begränsas. Efter brexit är risken överhängande att trålningen av denna typ riktar blickarna än mer mot Östersjön. Trålgränsen är idag fyra sjömil utanför Östersjökusten, men regeringen måste verka för att den gränsen flyttas ut. Likaså borde det vara självklart att inte industritrålning ska

kunna göras i våra marina naturreservat som vid Svenska högarna där trålning är möjlig inom halva reservatet. Här krävs att regeringen förmår EU att ändra reglerna.

Kerstin Lundgren (C)